

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/198/2021
Identifikačné číslo spisu:	1414211439
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1414211439.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ U. T., bývajúceho v N., Z. X, 2/ V. T., bývajúcej v N., Z. X, 3/ R. P., bývajúcej v N., G. XX, 4/ M. U. O., bývajúceho v H., Š. XX, 5/ L. L. Š., bývajúceho v N., N. X, 6/ S. R., bývajúcej v N., Č. A. XX, 7/ A. Ž., bývajúceho v N., Z. X, 8/ L. V. Ž., bývajúceho v N., Z. X, 9/ M. Š., bývajúceho v N., Z. X, 10/ L. R. W., bývajúcej v L., O. X, 11/ L. O. O., bývajúceho v N., U. XX, 12/ F. N., bývajúceho v N., Z. X, 13/ O. N., bývajúcej v N., Z. X, 14/ H. N., bývajúcej v N., Z. X, 15/ G. A., bývajúcej v G.L. - Z. Ľ., N. XX, 16/ A. A., bývajúceho v N., Z.Á. X, 17/ S.F. O., bývajúcej v N., Z. X, 18/ F. S., bývajúcej v N., Z. XX, 19/ G. Ď., bývajúcej v Ž., D. Z. XXA, 20/ O. G., bývajúcej v N., Z. X, 21/ L. A. S., bývajúceho v C., A. XX, 22/ M. H., bývajúcej v N., Z. X, 23/ W. T., bývajúcej v N., Z. X, 24/ H. G., bývajúcej v P. XXX, 25/ L. W. H., bývajúcej v O., M. G. XX, 26/ L. W. C., bývajúceho v G., N. XX, 27/ A. R. C., bývajúcej v G., N. XX, 28/ M. N., bývajúceho v N., H. X, 29/ O. N., bývajúceho v N., W. XX, 30/ Z. Š., bývajúcej v N., W. XX, 31/ F. Z., bývajúcej v N., D. XX, 32/ L. O. Ž., bývajúcej v N., Z. X, 33/ U. S., bývajúceho v N., Z. X, 34/ M. S., bývajúcej v N., Z. X, 35/ T. A., bývajúceho v Z., R. XX, 36/ Z. W., bývajúcej v N., Z. X, 37/ M. U., bývajúcej v A., O. N. XXX, 38/ O. C., bývajúceho v N., A. A. XX, 39/ O. C., bývajúcej v D. F., P. XX, 40/ L. L. Č., bývajúceho v N., I. XX, 41/ Ľ. X. Č., bývajúcej v N., I. XX, 42/ H. D., bývajúcej v N., Z. X, 43/ Ľ. G., bývajúceho v Z. B., C. XX, 44/ O. G. C., bývajúcej v D. R., G. Y. X, 45/ O. C., bývajúcej v N., O. XX, 46/ O. Č., bývajúceho v N., Z. X, 47/ M. W., bývajúceho v N., O. X, 48/ S. S., bývajúcej v N., Z.Á. X, 49/ M. N.Š., bývajúcej v Z., Z. X, 50/ R. A., bývajúceho v N., P. XX, 51/ H. G., bývajúceho v Š., M. G. XX, 52/ N. P., bývajúcej v Š., M. G. XX, 53/ B. N., bývajúceho v N., Z. X, 54/ O. G., bývajúceho v F., L. C. XXX, 55/ W. T. C. C., bývajúcej T. N. U. XX V., D. P. U., 56/ L. Z. Z., bývajúcej v N., B. XX, 57/ Ľ. X. C., bývajúcej v N., Z. X, 58/ O. V. G., bývajúcej v N., Z. X, 59/ N. A., bývajúcej v N., Z. X, 60/ M. N., bývajúcej v N., Z. X, 61/ L. N., bývajúceho v N., Z. X, 62/ O. W. N., bývajúcej v N., Z. X, 63/ O. N., bývajúceho v N., R. XX, 64/ I. C., bývajúceho v N., N. XX, 65/ O. S. W., bývajúcej v A., T. G. XX, 66/ L. U. N., bývajúceho v N., Z. X, 67/ O. M. N., bývajúcej v O., W. XX, 68/ O. G., bývajúcej v N., Z.Á. X, 69/ L. T.Š. S., bývajúceho v N., Z. X, 70/ L. N. S., bývajúcej v N., Z. X, 71/ L. G., bývajúceho v N., G. X, 72/ W. G., bývajúcej v N., G. X, 73/ O. N., bývajúcej v U. XX, 74/ Z. Š., bývajúceho v N., Z. X, 75/ O. R. H., bývajúcej v N., A.Á. XX, 76/ O. W., bývajúceho v N., Z. X, 77/ L. M. G., bývajúceho v N., Z. X, 78/ C. G., bývajúcej v N., Z. X, 79/ S. H., bývajúcej v N., Z. X, 80/ P. U., bývajúceho v N., M. XX, 81/ A. D., bývajúceho v N., Z. X, 82/ O. D., bývajúcej v N., Z. X, 83/ U. Z., bývajúcej v N., T. Ú. XX, 84/ DOMING, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Nejedlého 51, zastúpených JUDr. Petrom Fratričom, advokátom so sídlom v Bratislave, Timravina 9, proti žalovanému: M. O. N., bývajúcemu v N., Z. X, zastúpenému BUZINGER & PARTNERS s. r. o., so sídlom v Bratislave, Námestie Martina Benku 15, o zaplatenie 4.110,91 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 6C/183/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. decembra 2020, č. k. 8Co/250/2019-448, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca 84/ má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

I. Okresný súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 20. júna 2019, č. k. 6C/183/2014 - 390 I. zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania, II. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcom sumu vo výške 2.674,43 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 613,17 eura od 10.03.2018 do zaplattenia, 8 % ročne zo sumy 526,36 eura od 10.3.2018 do zaplattenia, 8,50 % ročne zo sumy 1.179,53 eura od 19.7.2013 do zaplattenia a 8 % ročne zo sumy 355,37 eura od 10.3.2018 do zaplattenia, III. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a IV. o trovách konania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcom náhradu trov konania v rozsahu 34,94 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanoveniami § 147 ods. 1, 2, § 162 ods. 1, 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 6 ods. 1, § 8 ods. 1, § 8a ods. 1, 2, § 8b ods. 1, § 9 ods. 7, 8, § 10 ods. 1, 6, § 11 ods. 3 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, § 18 ods. 4 zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike, § 1, § 4 ods. 1, 2, § 7 ods. 4, § 18 ods. 7, 8 súvisiacej vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 240/2016 Z. z., § 100 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, a vecne tým, že súd nevidel dôvod prerušenia konania, pretože dospel k záveru, že právna úprava, ako aj ustálená vnútroštátna rozhodovacia činnosť predstavuje dostatočný podklad na vyslovenie záveru, že prerušiť konanie v otázkach nastolených žalovaným nebolo ani účelné a ani potrebné. Ďalej sa zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie všetkých žalobcov, pričom v tomto smere vychádzal z rozhodnutia odvolacieho súdu, č. k. 8Co/613/2015-119 z 29. februára 2013, kde odvolací súd uviedol, že spoločnosť DOMING, s.r.o. je zákonným zástupcom všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov - fyzických osôb, pričom plnomocenstvo na zastupovanie žalobcov (konkrétnych vlastníkov) udelil advokátskej kancelárii práve správca, ako ich zákonný zástupca a súčasne sa správca, ako samostatný žalobca, aj sám nechal zastupovať tou istou advokátskou kanceláriou. Odvolací súd okruh žalobcov nijako nevytkol, nebol dôvod spochybniť aktívnu legitímáciu žalobcov, a preto vychádzal z toho, že všetci žalobcovia boli v tomto konaní aktívne legitimovaní. Vo vzťahu k meritu veci poukázal na to, že z vykonaného dokazovania vyplynulo a medzi stranami to ani nebolo sporné, že žalovaný v rozhodnom období (2010-2013) prijímal do bytu č. 25, nachádzajúcom sa na Z. X. X v N., plnenia spojené s užívaním bytu, za ktoré mu správca vystavil každoročne vyúčtovanie nákladov. Rozpor bol vo výške preddavkových platieb, kde žalovaný uviedol, že ich platil vo výške, ktorá mu bola oznámená správcou, pričom správca si ale vo vyúčtovaniach uplatnil vyššie zálohové platby, opierajúc sa o jednotlivé zálohové predpisy. Tu považoval za potrebné uviesť, že aj keď žalovaný platil zálohové platby v menšej výške, ako žiadal správca (pretože údajne nebol informovaný o vyššej sume zálohových platieb), nič to nemenilo na výsledku ročného vyúčtovania, kde sú podstatné položky „skutočný náklad“ a „výška prijatých platieb“. Pôvodne žalobcovia žiadali sumu 4.110,91 eura (613,17 + 757,85 + 2 384,52 + 355,37) s príslušenstvom, počítajúcim od 1. júla toho ktorého roka, v ktorom bolo vypracované ročné vyúčtovanie. Súčasne žiadali aj úrok z omeškania zo sumy 779,99 eura za obdobie od 1.7.2011 do 31.12.2012. V konečnom rozhodnutí žalobcom priznal nárok na sumu 2.764,43 eura (613,17 + 526,36 + 1 179,53 + 355,37 eura) s príslušenstvom, pričom túto sumu bol žalovaný povinný zaplatiť na účet bytového domu, ktorého majiteľom sú vlastníci bytov v bytovom dome a správca má k tomuto účtu iba dispozičné právo. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol, nakoľko nebola z vyššie uvedených príčin dôvodná. K otázke vzájomnej žaloby prednesenej žalovaným uviedol, že táto by bola predmetom konania iba vtedy, ak by sa žiadalo viac, ako je pôvodná žalovaná suma. Nakoľko však žalovaný vzájomnou žalobou uplatnil sumu 234,44 eura, toto jeho podanie vyhodnotil ako obranu proti žalobe, a preto o tom nerozhodol samotným výrokom rozsudku, ale sa s touto skutočnosťou

vysporiadal iba v jeho odôvodnení. K námietke premlčania vznesenej žalovaným titulom bezdôvodného obohatenia uviedol, že nebol naplnený žiaden dôvod bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Občianskeho zákonníka (majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov). Rovnako nedošlo k premlčaniu ani z iných dôvodov, pretože žaloba bola na súd podaná dňa 26. júna 2014, pričom vyúčtovanie za rok 2010 bolo vyhotovené do 31. mája 2011, lehota na dobrovoľné plnenie bola ďalších 30 dní od vyúčtovania (do 31. júna 2011), a teda žaloba bola podaná v lehote do 3 rokov od dobrovoľného plnenia. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34,94 % podľa výsledku sporu, keď žalobcovia boli v spore prevažne úspešní.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 22. decembra 2020 č. k. 8Co/250/2019-448 rozsudok súdu prvej inštancie I. v napadnutých výrokoch; ktorými vyhovel žalobe žalobcov 1/ až 83/ vo veci samej a vyhovel žalobe žalobcu 84/ v časti úroku z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 145,37 eura od 19. júla 2013 do zaplatenia; zmenil tak, že žalobu zamietol, II. odvolanie žalovaného proti výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odmietol, III. vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, IV. žalovanému proti žalobcom 1/ až 83/ náhradu trov konania nepriznal a V. žalobcovi 84/ priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20 %. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že súd prvej inštancie neposúdil celkom správne aktívnu vecnú legitímáciu žalobcov a tiež otázku zápočtu sumy 1.350,36 eura uhradenej žalovaným žalobcovi dňa 31. decembra 2012. Žalobcovia 1/ až 83/ nie sú ako vlastníci bytov v tomto konaní aktívne vecne legitimovaní, na rozdiel od žalobcu 84/, ktorý ako správca domu touto legitímáciou disponuje. Odvolací súd ďalej uviedol, že úhradu žalovaného vo výške 1 350,36 eura bolo nevyhnutné považovať za zálohovú platbu za rok 2012 a takto ju zohľadniť aj pri výpočte nedoplatku za daný kalendárny rok. V dôsledku úhrady, resp. započítania sumy 1.350,36 eura v roku 2012, sa žalovaný za daný rok nedostal od 19. júla 2013 do omeškania so sumou 1.179,53 eura, avšak iba so sumou 1.034,16 eura (skutočný nedoplatok z vyúčtovania za rok 2012 po zohľadnení úhrady sumy 1.350,36 eura), a preto v tomto rozsahu rozsudok súdu prvej inštancie rovnako zmenil a žalobu aj v tejto časti ako nedôvodnú zamietol. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil námietku premlčania opierajúcu sa právnou kvalifikáciu uplatnených práv ako práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré sa premlčujú v dvojročnej premlčacej dobe. Bolo celkom nepochybné, že predmetom sporu nebolo vydanie bezdôvodného obohatenia, avšak nároky na zaplatenie nedoplatkov z vyúčtovaní za roky 2010 až 2013, ktoré sa premlčujú vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, ktorá bola v preskúmanej veci zachovaná. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že na prerušenie konania v danej veci, a tým ani na vyhovenie návrhu žalovaného na jeho prerušenie, neboli splnené predpoklady. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP, v súlade s ustanovením § 255 ods. 2 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP) a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a od právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421ods. 1 písm. a/, b/ CSP). Podľa názoru žalovaného súd prvej inštancie svojím postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces tým, že žalobu žalobcov doručení súdu prvej inštancie 26. júna 2014 aj s následnými podaniami, jemu doručil až vo februári 2018, čo je v rozpore s viacerými ustanoveniami OSP a ustanoveniami CSP, nerozhodol o prípustnosti opakovaných zmien, bezdôvodne ho udržiaval v nevedomosti o predmetnom konaní, nemal možnosť vyjadriť sa k otázke splnenia podmienok konania, čím bol v konaní porušený princíp rovnosti zbraní. Za nesprávne považuje vyriešenie otázky aktívnej vecnej legitímácie žalobcov, keď súd prvej inštancie bol ovplyvnený uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Co 613/2015-119 z 29. februára 2016, pričom odvolací súd aktívnu vecnú legitímáciu žalobcov 1/ až 83/ nesprávne právne posúdil. Vo vzťahu k tejto namietanej vade konania doslovne zopakoval skutočnosti a námietky uvádzané už v rámci konania pred súdom prvej inštancie a tiež v odvolacom konaní, a to aj s poukazom a citáciou jednotlivých rozhodnutí

majúcich podporovať jeho právny názor. Ďalej doslovne zopakoval námietky uvádzané v predchádzajúcich podaniach týkajúce sa uplatnených nárokov žalobcami a najmä ich nedôvodnosťou, nevykonanie ním predložených dôkazov ktoré súdy odignorovali a rovnako sa nedostatočne a nesprávne vysporiadali aj s jeho námietkami o premlčaní uplatnených nárokov. Rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za nesprávne aj v časti týkajúcej sa nepriznania mu náhrady trov konania vo vzťahu k žalobcom 1/ až 83/, vychádzajúce „... z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola doteraz jednoznačne vyriešená...“. Za nesprávny tiež považuje názor odvolacieho súdu týkajúci sa jeho návrhu na prerušenie konania, ktorým sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že na prerušenie konania neboli splnené podmienky. Závery odvolacieho súdu v tejto otázke tak vychádzajú zjavne z nesprávneho právneho posúdenia veci, naviac, keď podľa odvolacieho súdu, odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nie je prípustné. Takéto konštatovanie odvolacieho súdu je nesprávnym právnym posúdením veci, pretože súd prvej inštancie návrh na prerušenie konania nezamietol uznesením, ale rozsudkom. Z dôvodu zmätočnosti a nesprávneho právneho posúdenia veci navrhuje zrušiť rozsudok odvolacieho súdu, vec mu vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania. Zároveň navrhuje odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Žalovaný doplnil dovolanie - doplnenie argumentácie podľa § 419 a nasl. CSP podaním zo dňa 5. mája 2021 s konštatovaním, že súdy oboch inštancií si vytvorili ničím nepodloženú domnienku, že predmetné vyúčtovania nákladov spojených s užívaním bytu žalovaného za obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020, ktoré mu žalobca 84/ (správca bytového domu) doručil 4. mája 2021 boli žalovanému doručené k 31. máju nasledujúceho roka, pričom na základe tejto domnienky súdy dospeli k záveru, že nároky uplatnené žalobou a jej doplneniami na konci júna 2014, 2015 a 2016 boli na súde uplatnené v trojročnej premlčacej lehote. Je názoru, že moment, kedy sa konkrétne vyúčtovanie stáva splatným závisí preto výlučne od momentu jeho doručenia vlastníkovi bytu a nebytového priestoru. Tvrdenie odvolacieho súdu, že predmetné vyúčtovania sú vždy splatné v júni, je v zrejmom rozpore s právnym stavom veci. Rozhodnutie odvolacieho súdu považuje v tejto časti za svojvoľné. Žalovaný doplnil dovolanie - doplnenie argumentácie podľa § 419 a nasl. CSP ďalším podaním zo dňa 21. mája 2021 v ktorom poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 83/2019 z 24. októbra 2019 v súvislosti s aplikáciou § 257 CSP. Uviedol, že odvolací súd postupoval v rozpore so zákonom a ustálenou súdnou praxou, keď nevyzval žalovaného, aby sa vyjadril k prípadnej aplikácii § 257 CSP, pričom žalovaný sa o uplatnení tohto ustanovenia zákona odvolacím súdom dozvedel až z odôvodnenia jeho rozhodnutia. Je názoru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto časti prekvapivé, odporujúce pravidlám spravodlivého súdneho procesu.

4. Žalobca 84/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dôvody žalovaného podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/, b/ CSP nie sú prípustné, pretože v danom prípade je potrebné prípustnosť dovolania posudzovať podľa § 422 ods. 1 písm. a/ CSP, nakoľko v predmetnej veci nejde o spor s ochranou slabšej strany, zmluva o výkone správy nie je spotrebiteľskou zmluvou a nárok priznaný odvolacím súdom predstavuje sumu 2.674,43 eur. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol ako neprípustné.

5. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

6. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domáť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (por. napr. sp. zn. 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (por. § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. V danom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a zároveň aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/, b/ CSP.

11. Dovolací súd už konštantne uvádza, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces, b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej intenzite, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré porušenie tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti, keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov, a teda sú svojvoľné a neudržateľné.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10., 9Cdo/248/2021) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď

odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Pre naplnenie dôvodu dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil účastníkovi konania realizovať jemu patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Dovolateľ prípustnosť dovolania s poukazom na § 420 písm. f/ CSP videl v nesprávnom procesnom postupe vedúcemu k porušeniu práva na spravodlivý proces v tom, že súd prvej inštancie mu žalobu žalobcov doručení súdu 26. júna 2014 spolu s ich ďalšími následnými podaniami, doručil až vo februári 2018, a žalovaný tak nemal možnosť vyjadriť sa k označeniu žalobcov a ich aktívnej vecnej legitimácii. Označenie žalobcov v konaní bolo zmätočné, pričom súdy v priebehu konania svoj názor na túto otázku zmenili, čo malo za následok zmarenie možnosti priznať žalovanému náhradu trov konania žalobcami 1/ až 83/ vo výške zodpovedajúcej ich počtu. Žalobcovia navyše v konaní nepreukázali dôvodnosť ani opodstatnenosť uplatnených nárokov, nesplnili si teda svoju dôkaznú povinnosť a súdy bez odôvodnenia nevykonali dokazovanie ním predloženými dôkazmi a nevysporiadali sa ani s jeho námietkou premlčania uplatnených nárokov.

15. Pretože dovolateľ existenciu vady podľa § 420 písm. f/ CSP založil na tvrdení, že súd mu svojím postupom znemožnil vyjadriť sa k aktívnej vecnej legitimácii žalobcov, dovolací súd považuje za potrebné uviesť nasledovné:

16. Aktívnu vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdennej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamietá. To, že sa súd výslovne k vecnej legitimácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/205/2009 z 29. júna 2010). Tým, že prvostupňový súd rozhodol v prospech žalobcov, ktorým právo na plnenie priznal, implicitne rozhodol aj o tom, že žalobcovia sú aktívne vecne legitimovaní na podanie predmetnej žaloby voči žalovanému, u ktorého súd dospel k záveru, že je pasívne vecne legitimovaný. Navyše, v prejednávanvej veci námietka aktívnej legitimácie žalobcov bola obsiahnutá aj v odvolaní žalovaného a odvolací súd sa touto námietkou zaoberal a zaujal k nej svoj právny názor a v súlade s ním rozhodol (por. bod 9., 10., 11. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Najvyšší súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR z 20. februára 2020 sp. zn. II. ÚS 302/2019-44 v ktorom vyslovil, že účelom a zmyslom zastúpenia vlastníkov bytov správcom v súdnych konaniach (v minulosti aj v súčasnosti) je efektívnosť, rýchlosť a hospodárnosť konania. Podanie žaloby v mene vlastníkov bytov (namiesto toho, aby žalobu podal sám správca tak, ako to umožňovala právna úprava a relevantná judikatúra aj pred 1. novembrom 2018) preto môže vzbudzovať dojem snahy generovať trovy právneho zastúpenia. Zmena právnej úpravy postavenia správcu, účinná od 1. novembra 2018 ešte posilňuje, čo však v žiadnom prípade neznamená, že vlastníci bytov stratili vecnú legitimáciu v sporoch týkajúcich sa správy bytového domu. O to viac to platí v prípade, ak podľa podanej žaloby žalobcami sú samotní vlastníci bytov (aj uznesenie sp. zn. I. ÚS 428/2019 z 29. októbra 2019).

17. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že žaloba žalobcov bola doručená Okresnému súdu Bratislava IV 26. júna 2014. Uznesením z 9. septembra 2014 č.k. 6C/183/2014-49 súd vyzval žalobcov, aby presne a jasne špecifikovali účastníka na strane žalobcu a zároveň doložili plnú moc na zastupovanie. Uznesením z 22. decembra 2014 č.k. 6C/183/2014-72 konanie zastavil pre nedostatok podmienky konania (§ 104 ods. 2 OSP). Na odvolanie žalobcov odvolací súd (Krajský súd v Bratislave) uznesením z 29. februára

2016 č.k. 8Co/613/2015-119 zrušil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie z 22. decembra 2014 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že až po ustálení okruhu účastníkov konania na strane žalobcu mal súd prvej inštancie splnené podmienky pre riadne pokračovanie v konaní a preto následne uznesením z 12. februára 2018 č.k. 6C/183/2014-171 vyzval žalovaného aby sa písomne vyjadril k žalobe, uviedol rozhodujúce skutočnosti, označil dôkazy na svoju obranu a pripojil listinné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Z obsahu spisu vyplýva, že prílohy predmetného uznesenia tvorili: pôvodná žaloba žalobcov s jej prílohami a ďalšie podania žalobcov doručené súdu 15. októbra 2014, 24. júna 2015 a 29. júna 2016, ktorými žalobcovia upravovali petit žaloby vzhľadom na uplynutie času od podania žaloby (t.j. výšku uplatneného plnenia a neboli to opakované zmeny žaloby). Žalovaný predmetnú písomnosť súdu osobne prevzal dňa 9. marca 2018. Žalovaný vyjadrenie k predmetnej žalobe doručil osobne súdu prvej inštancie dňa 27. marca 2018, v ktorom namieta okrem premlčania uplatneného nároku tiež „... zjavnú nezrozumiteľnosť a zmätočnosť predmetnej žaloby pri označení žalobcov, keďže z obsahu žaloby nie je zrejmé, či žalobcami sú jednotliví vlastníci bytov... alebo žalobcom je správca bytového domu...“. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že žalovaný vo všetkých svojich ďalších vyjadreniach v rámci konania pred súdom prvej inštancie (spolu s vyjadreniami týkajúcimi sa výšky uplatneného nároku) podrobne rozoberá otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcov a to aj s poukazom a citáciami jednotlivých súdnych rozhodnutí týkajúcich sa účasti konania v obdobných veciach, čo doslovne zopakoval aj vo svojom odvolaní zo 14. augusta 2019 proti rozsudku súdu prvej inštancie.

18. Dovolací súd na základe vyššie uvedeného konštatuje, že v konaní nebolo preukázané, že by v posudzovanej veci súd nepostupoval v súlade s čl. 9 v spojení s § 374 ods. 3 CSP, a že by vec prejednal bez toho, aby sa dovolateľ mohol vyjadriť k aktívnej vecnej legitímácii na strane žalobcov, čo vyplýva z obsahu spisu tak v konaní pred súdom prvej inštancie ako aj v odvolacom konaní. Z obsahu spisu tak nevyplýva že by dovolateľovi postupom súdov nižších inštancií bola odňatá možnosť konať pred súdom spočívajúca v možnosti vyjadriť sa k aktívnej vecnej legitímácii žalobcov. Žalovaný mal možnosť sa k nej vyjadriť, ktoré právo v priebehu celého konania aj uplatňoval (por. vyššie uvedené). Týmto postupom tak súdom prvej inštancie a ani súdom odvolacím, nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 420 písm. f/ CSP.

19. Dovolateľ ďalej namieta vady súvisiace s dokazovaním. Dokazovanie je časť civilného procesu, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci (por. § 187 ods. 1 a 2 CSP). Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v civilnom procese nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (por. § 185 CSP), a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky stranou navrhované dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 420 písm. f/ CSP, lebo týmto postupom súd neznemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva.

20. Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že súdy vykonané dôkazy nevyhodnotili správne, skutkový stav zisťovali jednostranne v jeho neprospech, a nezaoberali sa ním tvrdenými skutočnosťami a teda vychádzali z nesprávnych skutkových zistení a skutkových záverov, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, pretože do obsahu práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

21. Prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je spôsobilé založiť ani neúplné zistenie skutkového stavu. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 420 CSP) a hmotnoprávných (§ 421 ods. 1 CSP) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdom prvej inštancie a odvolacím súdom, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

22. K predchádzajúcim bodom odôvodnenia dovolací súd pripomína konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014 (ktoré sa síce týkalo právneho stavu do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne), v zmysle ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

23. Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

24. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolateľ neopodstatnene tvrdí, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť jeho dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP preto nemožno vyvodiť.

25. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že jeho prípustnosť žalovaný vyvodzuje tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/, b/ CSP.

26. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

27. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

28. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

29. Žalovaný vyvodzujúč prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP podložil na rozhodnutí odvolacieho súdu sp. zn. ICdo/672014 z 29.09.2016 v kontexte aktívnej vecnej legitímácie žalobcov a nepriznanie trov konania žalovanému, z ktorého podľa neho vyplývalo, že to boli samotní žalobcovia, ktorí označili žalobcu, resp. žalobcov niekoho, kto nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, čím zabránili súdu, aby sa uplatneným návrhom meritórne zaoberal.

30. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. a/ resp. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017 a 8Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

31. Ešte pred posúdením samotného „právneho odklonu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) a vyriešenia právnej otázky (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) treba uviesť, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t.j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná. Pre úplnosť treba ešte uviesť, že uplatnenie dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a súčasne podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP sa vzájomne vylučuje, pretože ak v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu daná právna otázka ešte vyriešená nebola, nemožno hovoriť o ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu.

32. K otázke možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a zároveň § 421 ods. 1 písm. b/ CSP najvyšší súd už v iných prípadoch (6Cdo/ 13/2017 a 6Cdo/21/2017) uviedol, že „uplatnenie obidvoch dovolacích dôvodov naraz sa bez ďalšieho z logiky veci vylučuje - odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená“.

33. Z obsahu dovolania žalovaného je zrejmé, že žalovaný zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) uviedol z pohľadu požiadaviek vyplývajúcich z obsahu ním uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jeho názoru došlo pri právnom posudzovaní veci odvolacím súdom, avšak nekonkretizoval právnu otázku, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie a týmito argumentami vyjadril (len) svoj nesúhlas s procesom obstarávania skutkových podkladov a z toho prameniacych skutkových závermi. Vyššie uvedená dovolacia argumentácia žalovaného je preto nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

34. Žalovaný vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP s poukazom na jeho názor, že je prípustné odvolanie proti zamietnutiu návrhu na prerušenie konania. Má za to, že záver odvolacieho súdu o neprípustnosti odvolania o zamietnutí návrhu na prerušenie konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, navyše keď odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je neúplné, nedostatočné, nezrozumiteľné a zmätočné a odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie.

Ani v tejto časti dovolania neboli splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017 a 8Cdo/95/2017).

Dovolací súd nad rámec poukazuje na ust. § 162 CSP, ktoré upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné

opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber, resp. voľbu súdu, ktoré z jednotlivých opatrení (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, riešenie tzv. predbežnej otázky) slúžiacich účelu racionalizácie organizácie postupu súdu, pri vedení príslušného súdneho konania, je ale potrebné podriaďovať aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní a použiť tie opatrenia, prostredníctvom ktorých je ochrana práv účastníkov konania (strán sporu) rýchlejšia a účinnejšia. Rozhodujúcim hľadiskom je teda zásada hospodárnosti konania, preto prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo (uznesenie NS SR z 21.10.2010 sp. zn. 3Cdo/150/2010).

36.1. Pokiaľ dovolateľ má názor, že neprípustnosť odvolania o zamietnutí návrhu na prerušenie konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, najvyšší súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej sú rozhodnutia súdu o prerušení konania a o zamietnutí návrhu na prerušenie konania procesnými rozhodnutiami, ktorými sa nerozhoduje o právach a povinnostiach strán sporu vo veci samej. Takéto rozhodnutia majú procesnoprávne dôsledky a do práv a povinností strán sporu nezasahujú konečným spôsobom. Aj keď (prípadne) pri vydávaní týchto rozhodnutí dôjde k procesnej nesprávosti, nemožno nevziať na zreteľ, že v ďalšom konaní, ktoré potom nasleduje, zostávajú strane sporu zachované všetky jej procesné oprávnenia. Najvyšší súd tento aspekt zdôraznil už dávnejšie napríklad v rozsudku sp. zn. 2Cdo/29/1992 (pozri R 39/1993), v ktorom uviedol, že podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v súčasnosti § 420 písm. f/ CSP) nie je splnená, ak sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania (porovnaj sp. zn. 3Cdo/204/2013, sp. zn. 5Cdo/209/2009, 5Cdo/185/2009, 3Cdo/57/2011 ako aj IV. ÚS 41/2014).

36.2. Napokon v intenciách inštitútu prerušenia konania v prípade zamietnutia návrhu na prerušenie konania súdom prvej inštancie nie je voči takémuto rozhodnutiu prípustné ani odvolanie. V prípadoch prerušenia konania je totiž odvolanie prípustné podľa § 357 písm. n/ CSP len proti uzneseniu, ktorým bolo prerušené konanie podľa § 162 ods. 1 písm. a/ alebo § 164 CSP, či už na návrh, alebo bez návrhu. Ak by súd návrhu na prerušenie konania nevyhovel, nešlo by o prerušenie konania, a teda odvolanie proti negatívnemu rozhodnutiu by prípustné ani nebolo (k tomu pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 4. decembra 2018, 1Obo/15/2018).

37. Rozhodnutie odvolacieho súdu v časti výroku II. napadnuté dovolaním žalovaného je rozhodnutím, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a proti takémuto výroku nie je podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie prípustné.

38. Dovolací súd uzatvára, že žalovaný v podanom dovolaní v tejto časti nevymedzil dovolacie dôvody podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP spôsobom uvedeným v § 432 CSP, a preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

39. Žalovaný dovolanie doplnil podaním, ktoré bolo podľa údajov súdu prvej inštancie doručené do jeho elektronickej schránky 5. mája 2021; v ňom nad rámec toho, čo uviedol už v dovolaní v bode 3.4 (nedostatočné a zmätočné vysporiadanie sa s námietkou žalovaného o premŕčaní uplatnených nárokov), poukázal, že moment, kedy sa konkrétne vyúčtovanie nákladov spojených s užívaním bytu stáva splatným, závisí výlučne od momentu jeho doručenia vlastníkovi bytu a nebytového priestoru. Tvrdenie odvolacieho súdu, že predmetné vyúčtovania sú vždy splatné v júni, je v zrejmom rozpore s právnym stavom veci. Súd oboch inštancií si vytvorili ničím nepodloženú domnienku, že predmetné vyúčtovania boli žalovanému doručené k 31. máju nasledujúceho roka, pričom na základe tejto domnienky dospeli k záveru, že nároky uplatnené žalobou na konci júna 2014, 2015 a 2016 boli na súde uplatnené v trojročnej premŕčacej lehote. Takéto tvrdenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci ako aj z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci.

40. Žalovaný ďalším podaním doplnil dovolanie doručené elektronicke 21. mája 2021 a v ňom nad rámec toho čo uviedol už v dovolaní poukázal na ustanovenie § 257 CSP. Uviedol, že nie je možné, aby súd dospel k vnútornému presvedčeniu, že je potrebné aplikovať predmetné ustanovenie § 257 a strane, ktorá by inak trovy získala, to neoznámil a táto strana sa to dozvie až z rozhodnutia súdu. Súd v prípade

použitia ust. § 257 CSP je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia. Takéto konanie odvolacieho súdu považuje za prekvapivé, odporujúce pravidlám spravodlivého súdneho procesu.

41. Najvyšší súd uvádza, že dovolací dôvod môže dovolateľ meniť vo forme jeho rozšírenia (doplnenia) len po dobu trvania lehoty pre podanie dovolania (§ 434 CSP), ale zúžiť ho možno až do rozhodovania najvyššieho súdu (§ 446 CSP). Rozsah prieskumnej činnosti dovolacieho súdu je tak zásadne vymedzený dovolateľom v súlade s jeho dispozičnou zásadou, ktorý vymedzil rozsah, v ktorom rozhodnutie napadá v dovolaní (platí zásada „iudex ne eat ultra petita partium“). Dovolací súd je totiž viazaný rozsahom a obsahom dovolania (§ 440 CSP). Procesné úkony (medzi ktoré zahŕňame i dovolanie) môžeme vymedziť ako prejavy alebo konanie subjektov sporu, ktoré procesné právo predvída a upravuje a ktorým priznáva účinky na vznik, ďalšie rozvíjanie, zmenu alebo zánik procesnoprávneho vzťahu. Inak povedané sú to úkony, ktoré ovplyvňujú začatie, priebeh a ukončenie sporu, v danom prípade dovolacie konanie (§ 419 a nasl. CSP).

42. Procesný úkon, ako každý právny úkon, je prejavom vôle konajúceho subjektu. Pri procesných úkonoch je rozhodujúci prejav vôle, lebo platí princíp „teórie prejavu“ a nie tzv. „teórie vôle“. To znamená, že pri procesnom úkone, na rozdiel od úkonu hmotnoprávneho, nezáleží na tom, že prejav nezodpovedá skutočnej vôli konajúceho subjektu, že bol vyvolaný omylom, alebo nesprávnou praxou dovolacieho súdu; vždy je rozhodujúci iba jeho prejav. Zatiaľ čo zmluva môže byť neplatná pre omyl v podstatnej náležitosti, nikdy nebude neplatná žaloba, alebo odvolanie, či dovolanie, hoci by aj účastník konal v omyle. Procesné právo rozlišuje len procesné úkony bezchybné a chybné, prípustné a neprípustné, účinné a neúčinné. Opravný prostriedok, ktorý zodpovedá zákonným požiadavkám prípustnosti, je procesným úkonom dovoleným a účinným. Takým procesným úkonom nemôže byť opätovné rozšírenie dovolania, ktoré sa urobilo po uplynutí lehoty určenej na podanie dovolania, t. j. po 3. máji 2021. Lehota, v ktorej mohol žalovaný dovolanie nielen podať (§ 427 CSP), ale aj rozšíriť jeho rozsah (§ 430 CSP) a dovolacie dôvody meniť a dopĺňať (§ 434 CSP) uplynula 3. mája 2021 (podľa § 8 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú). V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že rozsudok odvolacieho súdu bol žalovanému doručený 20. februára 2021. Lehota na podanie dovolania začala plynúť 1. marca 2021. Posledný deň zákonnej dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania žalovaného pripadol na sobotu 1. mája, ale riadnym pracovným dňom bol až 3. máj 2021.

43. Vzhľadom na to, že doplnenie dovolania bolo podané po uplynutí lehoty vyplývajúcej z ustanovenia § 427 CSP v spojení s § 434 CSP, dovolací súd na tieto (doplňujúce) procesné úkony žalovaného neprihliadal.

45. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a zásadou úspechu žalobcu v dovolacom konaní, ktorému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

46. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

47. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.